

Hizkuntzaren transmisio naturala

Sarrera : egitasmoaren nondik norakoak

- **Lanaren helburua:** Transmisio naturala zer da, nola gauzatzen da, horrek huts egitearen arrazoiak aztertzea
- **Atalak:** lana bi zatitan banatu :
 - 1.- Transmisio naturalaren inguruan Jose Mª Sanchez Carrión “Txepetx” eta Joshua Fishmanen ikuspuntua
 - 2.- Ikerketa enpirikoa: Larraun, Lekunberri, Araitz eta Beteluko gaztetxoekin.

TXEPETX

- **Hizkuntza:** giza pentsaera, esperientzia eta elkarrekintza soziala bildu.
- ***Hizkuntzaren ikasketan hiru faktore:*** motibazioa, ezagutza, erabilpena
- ***Hizkuntza ikasteko moduak:***
Primarioa (naturala) / sekundarioa (zerbaitek eraginda)

Hizkuntzaren esparruak eta funtzioak

- **Hizkuntza baten oinarrizko funtzioak:**

Nazioartekoa, zibilizazio edo kultur hizkuntza, nazio hizkuntza, herri hizkuntza, lan hizkuntza, familia hizkuntza, identitate hizkuntza.

- Hizkuntzaren egoera soziala: betetzen duen funtzioaren araberakoa
- Talde soziolinguistikoak: jatorrizko hiztun kulturizatuak, heldu bertakotuak, jatorrizko hiztun primarioak, hiztun berriak, hizkuntza ez dakitenak
- Hiztun motak: elebakarrak, erdi – elebidunak, elebidunak, bizelebidunak

Hizkuntza komunitatearen egitura

- **Giza hizkuntzaren beharra:** hizkuntza komunitate guztiek dagozkien hizkuntzatan osatzea.
- **Hizkuntza ordezkapena**
- **Hizkuntza komunitatearen osaera:** ahalik eta hartzun osoen kopururik handiena behar da. Horiek izanen dira hizkuntza horren gune sinbolikoa osatuko dutenak.
- **Normalizazioa:** haurrek hizkuntzaren transmisio natural eta kulturala baldintzarik egokienetan bereganatzen dutenean.

JOSHUA A. FISHMAN

- **Hizkuntza:** hizkuntzak, erabiltzen dituzten herrien eta kulturen adierazleak. Hizkuntzen bidez pertsonaren eta gizartearen pentsamoldea adierazi.
- **Etnizitatea:** herritartasuna adierazten du: osaturik dagoen, kultura propioa duen eta berezia den komunitate baten kide izatea.
- **Hizkuntza / etnizitatea:** elkarrekin harremana dute. Gure identitateak, hizkuntza jakin bat erabiltzen den leku eta herri jakin baten partaide garela adierazten du.

Hizkuntzaren iraupena eta etnizitatea

- **Minorizatuak dauden hizkuntza komunitateak:** aldaketarako grina, hizkuntza ordezkapenak eragindako arazoekiko interesa, iraupenaren azterketa baztertzea.
- **Ukipen egoeraren ondorioak:** atzerriko hizkuntzaren galera, jatorrizko hizkuntzaren galera edo bi hizkuntzak mantentzea

Hizkuntzaren atzerakada

- **Faktore ezberdinak:** sistema etnolinguistikoaren dislokazioa, Hizkuntza heterogeneotasuna, hizkuntza kontzientzia, hizkuntzaren planifikazioa
- **Hizkuntza nola indarberritu?**
 - Kulturaren aldaketa eta iraupena
 - Hizkuntza indarberritzeko saioak(HINBE)
Helburua: belaunaldien arteko transmisioa gauzatzeko sistema bat osatzea.
Urrats ezberdinek osatzen dituzte saio hauek, zortzi osotara.

Hizkuntza komunitate gutxiagotuak

- **Helburu nagusia:** komunitate horretako herritarren jarrera eragitea: jatorrizko hizkuntzan haur eskola, harrera zentroa, merkaturia, lanera joateko garraio zerbitzua, ... lortzea.

Komunitate horretako herritarren bizimodua jatorrizko hizkuntzaren bidez gauzatzea.

- **Arazoak:** boterean daudenek nagusitasuna dute, borondatez parte hartu, erabateko konpromiso falta, zailagoa dela hizkuntza gutxiagotua erabiliko duten familiak, auzoak eta komunitateak sortzea hizkuntza horretan funtzionatuko duten eskolak, argitalpenak, komunikabideak sortzea baino.